

TRYGGHETSPLAN

LIKABEHANDLINGSPLAN

OCH

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

FYRKLÖVERSKOLANS FRITIDSHEM GALAXEN OCH
KOMETEN

2018-2019

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Vår vision	3
Bakgrund	3
Tydliga roller	4
Information om trygghetsarbetet	5
Barn och elevers delaktighet i trygghetsarbetet.....	6
Barn och elevers rättighet till stöd när hon/han känner sig kränkt	7
Kartläggning och nulägesanalys.....	7
Mål och konkreta åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter	8
och möjligheter	8
Kön	8
Könsövergripande identitet eller uttryck	9
Etnisk tillhörighet	9
Religion eller annan trosuppfattning	9
Funktionshinder	10
Sexuell läggning	10
Ålder	10
Förebygga kränkande behandling.....	11
Upptäcka.....	12
Om elev kränkt elev.....	12
Om personal kränkt elev.....	12
Rutiner för utredning, åtgärder, dokumentation och uppföljning.....	12
Uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen	14
Resultat av uppföljning och utvärdering redovisas i kvalitetsredovisningen ...	14

Vår vision

På Fyrklöverskolan ska alla känna sig betydelsefulla och trygga. Vi ser människors olikheter som berikande. Alla ska ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att möta sina medmänniskor med respekt och tolerans.

Bakgrund

Från och med 1 januari 2009 regleras

likabehandlingsarbetet i: Diskrimineringslag 2008:567

6 kap. i Skollagen (2010:800).

En likabehandlingsplan enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen (2008:567) och en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (Förordning (2011:681). Diskrimineringslagen ska motverka diskriminering på grund av:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

Att främja likabehandling handlar bland annat om att skaffa sig kunskaper kring varje specifik diskrimineringsgrund och vad som utgör kränkande behandling.

Trygghetsplanen omfattar plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan.

Direkt diskriminering: Innebär att barn/elev blir orättvis behandlad eller missgynnad på grund av kön, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder, ålder eller köns överskridande uttryck.

Indirekt diskriminering: Tillämpandet av en bestämmelse som verkar neutral men som får diskriminerande effekt.

Trakasserier: Om någon uppträder kränkande mot barn/elev på grund av kön, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder, ålder eller köns överskridande uttryck.

Annan kränkande behandling: Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier kränker ett barns eller en elevs värdighet, exempelvis våld, hot och utfrysning. Andra exempel på kränkande behandling är nedsättande ryktesspridning, förlöjliganden och utfrysning. Kränkningar kan ske på olika sätt. Det kan även vara att du upprepade gånger blir retad för hur du ser ut, att du är blyg eller annorlunda.

Annan kränkande behandling kan också vara tyst genom att du inte får vara med eller att andra himlar med ögonen när barn/elev säger något. Det finns även kränkningar som är brottsliga handlingar, såsom olaga hot, misshandel och ofredande.

Mobbning är annan kränkande behandling. Det finns vidare beteenden som av ett barn eller en elev kan uppfattas som kränkande men som är en befogad tillrättavisning som har till syfte att upprätthålla ordning och god miljö. Detta är inte förbjudet i barn- och elevskyddslagen.

Barn eller elev får inte utsättas för repressalier på grund av att det anmält eller påtalat att någon handlat i strid mot lagen eller att det medverkat i någon utredning enligt denna lag.

Tydliga roller

Huvudmans ansvar

Hedemora kommun är ansvarig för att det upprättas en plan för de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever och att dessa genomförs.

Vidare är Hedemora kommun ansvarig för att personalen fullgör sina skyldigheter enligt lagen.

Förskolechef/Rektors ansvar

I verksamheten är förskolechef/rektor ansvarig för att en plan upprättas och åtgärder/aktiviteter genomförs.

En förskolechef/rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Se till att alla personal, barn/elever och vårdnadshavare känner till Trygghetsplanen. Årligen upprätta, utvärdera och utveckla en plan i samverkan med personal, barn/elever och informera vårdnadshavare.

Dokumentera misstänkt kränkning och vidtagna åtgärder

Personalens ansvar

Följa Trygghetsplanen

Vid kännedom om kränkande behandling anmäla detta till förskolechefen/rektorn.

Dokumentera misstänkt kränkning och vidtagna åtgärder

Barn och elevers informella ansvar

Berätta för vuxen om misstänkt kränkande behandling

Följa ordningsreglerna och bemöta andra elever på ett respektfullt sätt.

Uppföljning och utvärdering av föregående års Trygghetsplan

Vi upplever att planen har fungerat bra och vi har följt och genomfört de åtgärder och aktiviteter vi skrivit in. Personal, elever och vårdnadshavarna har fått information om planen i början på läsåret.

Skolgården är stor och inbjuder till lek och spel på rasterna. Vid förmiddagsrasten på onsdagar är det organiserade aktiviteter som eleverna kan välja att delta i. Detta är

mycket uppskattat av eleverna. Det finns även organiserade aktiviteter på lunchrasten för de äldre eleverna. På fredagarna anordnas disco på lunchrasten.

För att öka tryggheten på rasterna har vi förstärkt med mer personal. All personal bär reflexvästar när de är ute på skolgården, då syns de bra och alla är tillgängliga för alla elever. En plats på skolgården där konflikter kan uppstå är i Däljan, men det är något som all personal är medvetna om och håller uppsikt på. Utifrån de åtgärder vi satt in har vi sett att konflikterna har minskat på rasterna. När det är fler närvarande vuxna som agerar och hjälper eleverna upplever vi att stämningen är mycket lugnare på rasterna.

Vi har flera nyanlända elever på vår skola. I mötet med våra svenska elever har vi märkt att det uppstått en del spänningar/konflikter. För att förebygga/ skapa förståelse och medvetet arbeta med integrationsfrågor har vi genomfört en Alla tillsammans dag på skolan. Detta kommer att vara en återkommande temadag varje läsår. Vi behöver också jobba med att stärka elevers självkänsla, då trygga barn även blir justa kompisar.

Elever och personal klagar fortfarande på de ofräscha och mycket undermåliga dusch- och omklädningsrummen vid idrottssalen. Även temperaturen i idrottssalen behöver ses över då den är mycket kall vintertid. Lokalerna är i stort behov av renovering. Det jobbas på att få till en lösning på kommunal nivå med hyresvärden. Efter skyddsronen, som har gjorts, måste kommunen och hyresvärden nu nå en lösning.

Under läsåret 17/18 har vår kurator varit delaktig i värdegrundsarbetet på fritidshemmen. Kuratorn har också arbetat i tre klasser med bl.a. kamratskap och hur man på ett bra sätt kommunicerar med varandra på sociala medier. Samtalen har genomförts i tjej- och killgrupper, men också i helklass.

Information om trygghetsarbetet

Mål: Alla anställda, barn/elever och vårdnadshavare ska känna till Trygghetsplanen och de lagar som ligger till grund för planen. **Aktiviteter för att nå målen:**

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Rektor går igenom trygghetsplanen med all personal	Första APT	Rektor
Trygghetsplanen presenteras på höstens föräldramöte.	Vid första föräldramötet	Rektor/personalen
Trygghetsplanen finns på kommunens hemsida.	Vid terminsstart	Rektor

Pedagogerna informerar på Unikum hur man arbetar med trygghetsfrågor i verksamheten på fritidshemmen	Vid terminsstart	Fritidshemspersonalen
Vårdnadshavare erbjuds en papperskopia av Trygghetsplanen.	Vid terminsstart	Fritidshemspersonalen
Eleverna informeras om Trygghetsplanen.	Vid första fritidsrådet/samlingen	Fritidshemspersonalen
Ett exemplar av Trygghetsplanen finns på fritidshemmen.	Efter första fritidsrådet/samlingen	Fritidshemspersonalen

Utvärdering: *Tidpunkt: okt. Ansvarig: Arbetslagsledarna*

Barn och elevers delaktighet i trygghetsarbetet

Mål: Eleverna ska vara delaktiga i fritidshemmens trygghetsarbete

Varje elev ska utveckla sin förmåga att leka och bygga relationer, ansvara för egna handlingar och visa/hantera känslor. Alla parter, elever, vårdnadshavare och personal vet vilka regler, normer och påföljder som gäller.

Aktiviteter för att nå målen:

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Fritidshemspersonalen går igenom och diskuterar Trygghetsplanen med eleverna	Vid första fritidsrådet/samlingen	Fritidshemspersonalen
Trivsel och ordningsregler finns med som punkter på fritidsråd och samlingar	Varje fritidsråd och samlingar	Fritidshemspersonalen
Eleverna är delaktiga i utvärdering och eventuella ändringar av ordningsreglerna.	Läsårets första fritidsråd/samlingen	Fritidshemspersonalen
Regelbundna samtal med eleverna	Kontinuerligt under året.	Fritidshemspersonalen

Utvärdering: elevenkät

Tidpunkt: juni- augusti Ansvarig: Arbetslagsledarna/rektor

Barn och elevers rättighet till stöd när hon/han känner sig kränkt.

Mål: Eleven får och känner stöd när hon/han känner sig kränkt Alla kränkningar av elever tas på allvar.

Aktiviteter för att nå målen

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Personal som ansvarar för utredning finns	Kontinuerligt	Rektor
Det finns vuxna på fritidshemmen som eleven kan prata med.	Omgående vid behov	All personal
Eleven kan vända sig till skolsköterska eller rektor, (eller prata med vårdnadshavare som i sin tur kan vända sig till personal eller rektor.)	Omgående vid behov	Skolsköterska Rektor
När ett ärende kommer till fritidshemmens kännedom inleds en utredning.	Senast följande skoldag efter att ärendet kommer till fritidshemmet kännedom	Arbetslagsledare/rektor

Utvärdering: Dokumentationsgenomgång, elev-föräldraenkät

Tidpunkt: juni – september Ansvarig: Arbetslagsledaren

Kartläggning och nulägesanalys

Mål med kartläggning: Att undersöka om diskriminering och kränkande behandling förekommer på fritidshemmen och få kännedom om områden i Trygghetsplanen behöver förbättras.

Aktiviteter för att nå målen

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Planerade samtal och möten (fritidsråd, LEHT)	Fritidsråd 1 gång/månad LEHT 1 gång/månad	Fritidshemspersonalen Rektor
Samtal i olika forum med elever och vårdnadshavare.	Regelbundet under året	Fritidshemspersonalen

Personal deltar i utvärdering och utformning av Trygghetsplanen	Augusti	All personal
Elevrådet och skyddsombud gör kartläggning över skolgården	Två gånger/läsår.	Skyddsombudet, rektor
Elev- och föräldraenkät	Våren 2018	Rektor/personal
Rapporterade kränkningar och vidtagna åtgärder dokumenteras och diarieförs	Vid aktuellt ärende	Ledningsgruppen på skolan
Arbetslagen gör en genomgång av rutiner och regler för att förhindra strukturell, indirekt diskriminering.	Innan skolstart	All personal
”Hemliga lådan” där eleverna anonymt kan lämna förslag på förbättringar i verksamheten	Regelbundet under året	All personal

Analys av nuläget: september 2018.

Mål och konkreta åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter

Kön

Mål: Ingen ska bli diskriminerad eller kränkt p.g.a. sitt kön. Vi ska ha en skola där jämställdhet är en självklarhet och där jämställdhet genomsyrar verksamheten. Alla pedagoger ska sträva efter att alla elever får lika mycket talutrymme och behandlas lika på fritidshemmet

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Kartläggning av flickors och pojkars lek/aktiviteter	Hösten 2018	Fritidshemspersonalen

Personalen planerar verksamheten utifrån ett jämställdhetsperspektiv	Kontinuerligt under läsåret	Fritidshemspersonalen
Alla aktiviteter utformas så att alla elever, flickor och pojkar, kan delta	Kontinuerligt	Fritidshemspersonalen
Personalen fördelar talutrymmet i fritidsråd och samlingar	Kontinuerligt	Fritidshemspersonalen
Diskussioner om kön och genus tas upp vid regelbundna samtal i samlingar	När det är aktuellt, t ex vid diskussioner om film, böcker, reklam eller familjer.	Fritidshemspersonalen
Utrymmen på fritidshemmen fördelas på ett jämställt sätt	Kontinuerligt	Fritidshemspersonalen

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Mål: Ingen ska bli diskriminerad eller kränkt p.g.a. könsöverskridande identitet eller uttryck. Flickor och pojkar väljer aktiviteter utifrån sina intressen.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Diskussioner med elever om allas lika värde	Integrerat i verksamheten på fritidshemmen	Fritidshemspersonalen

Etnisk tillhörighet

Mål: Alla ska ha samma rättigheter, oavsett etnisk tillhörighet.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Diskussioner i samlingen som ökar elevernas förståelse för varandra. Här kan elever med annan etnisk tillhörighet vara en värdefull källa.	Integrerat i verksamheten på fritidshemmen	Fritidshemspersonalen

Religion eller annan trosuppfattning

Mål: Alla ska ha samma rättigheter, oavsett religion eller annan trosuppfattning.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Diskussioner i samlingar som ökar elevernas förståelse för varandra. Se olikheter i andras religioner som en tillgång.	Integrerat i verksamheten på fritidshemmen.	Fritidshemspersonalen
I matsalen serveras maträtter som alla kan äta oavsett religion	När det finns elever med behov av det	Rektor/Kostchef

Funktionshinder

Mål: Alla ska ha samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionshinder. Alla elever och personal med funktionshinder ska känna sig trygga i mötet med andra på fritidshemmet. Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Vi utgår från eleven med funktionshinder när aktiviteter planeras.	Vid planering av verksamheten	Fritidshemspersonalen
Fritidshemmens lokaler ska vara utrustad med nödvändiga hjälpmedel, t.ex. dörröppnare, hissar m.m.	Vid planering av verksamheten och när elever med funktionshinder ska börja på fritidshemmen	Rektor

Sexuell läggning

Mål: Ingen ska känna sig diskriminerad eller kränkt p.g.a. sexuell läggning.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Diskussioner i samlingar som ökar elevernas förståelse för varandra	Integrerat i verksamheten	Fritidshemspersonalen
Olika familjebildningar diskuteras	Integrerat i verksamheten	Fritidshemspersonalen
Samtal om kränkande ord	Vid behov	Fritidshemspersonalen

Ålder

Mål: Ingen ska bli diskriminerad eller kränkt p.g.a. sin ålder.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Vid planering av verksamheten måste personal uppmärksamma att t.ex. åldersgränser inte utesluter någon från verksamheten.	Vid planering av verksamheten	Fritidshemspersonalen

Förebygga kränkande behandling/Handlingsplan

Mål: Alla elever, flickor och pojkar, ska känna sig trygga i verksamheten på fritidshemmet med alla elever och vuxna, samt på hela skolans område Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Personal finns ute och i verksamheten för att se och höra vad eleverna gör	I all verksamhet	Fritidshemspersonalen
Gruppaktiviteter där vuxna gjort grupper för att alla elever ska lära känna varandra	Integrerat i verksamheten	Fritidshemspersonalen
Eleverna har bestämda bord vid frukost och mellanmål samt bestämda platser i kapprum	Integrerat i verksamheten	Fritidshemspersonalen
Kartläggning av skolgård	Två gånger/läsår.	Skyddsombud, Rektor
Personal lyssnar aktivt på eleven och tar deras åsikter/tankar på allvar och för vidare vid behov till arbetslaget	Vid behov	Fritidshemspersonalen
Personal gör lagindelningar och gruppindelningar	Vid behov	Fritidshemspersonalen
Trygghetsplanen är en stående punkt på: arbetsplatsträffarna, föräldramöten, fritidsråd och samlingar	Varje möte	Rektor, fritidshemspersonalen

Pedagogen tar ansvar för att det är en bra arbetsmiljö på fritidshemmen	Integrerat i verksamheten	Fritidshemspersonalen
All personal är väl bekant med skolan/fritidshemmens ordningsregler och konsekvent i sitt handlande	Kontinuerligt	Fritidshemspersonalen

Upptäcka

Mål: Vi ska upptäcka och motverka alla former av kränkande behandling och diskriminering om det finns på fritidshemmet.

Främjande och förebyggande aktiviteter:

Alla vuxna i skolan arbetar för att främja likabehandling och för att motverka diskriminering. Vi visar konsekvent att vi inte accepterar intolerans och bristande respekt t ex genom att genast reagera om sådant händer.

Om elev kränkt elev

Om du som elev blir illa behandlad, känner dig utsatt eller otrygg, tala med en vuxen på skolan som du känner förtroende för, och berätta vad du upplevt. Du som förälder kan vända dig till personalen eller rektor på skolan. Man kan också berätta om man ser att ett annat barn på fritidshemmet far illa.

Om personal kränkt elev

Om du som elev blir illa behandlad eller kränkt av en vuxen, tala med någon annan vuxen på fritidshemmet som du känner förtroende för och/eller berätta för dina föräldrar. Du kan också vända dig till skolsköterska eller rektor.

Rutiner för utredning, åtgärder, dokumentation och uppföljning

När ett ärende kommer till vår kännedom inleds normalt redan samma dag eller senast följande vardagsmorgon en utredning och beslutar om vilken personal som ansvarar för arbetet.

Arbetsgång vid misstänkt kränkande behandling.

1. Vid misstanke om diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller misstänkt mobbning kontaktar den som får kännedom om saken en arbetslagsledare/antimobbningsgrupp/etikgrupp/trygghetsgrupp.
2. Lagledarna eller utsedd personal initierar utredning och allvarssamtal med berörda elever samma dag.
3. Samtalen ska leda till en överenskommelse om hur kränkande behandling ska stoppas.

4. Utredarna kontaktar berörda elevers vårdnadshavare och rektor samt berörd personal inom skolan/fritidsverksamheten.
5. En uppföljning ska alltid ske inom 2 veckor.
6. Utredarna kontaktar berörda elevers vårdnadshavare efter uppföljningssamtalen.
7. Om inte problemet upphör meddelas rektor, som har ansvar för att fortsatta åtgärder vidtas. (Elevsamtalsmöte, polisanmälan eller annat.)
8. Varje ärende dokumenteras och handläggningen utvärderas av ledningsgruppen.

Om rektor får anmälan om att en vuxen kränker något barn på fritidshemmet följs denna arbetsgång:

1. Rektor sammankallar områdets rektorsteam för samråd. Arbete för att inleda ev. utredning påbörjas samma dag eller senast dagen efter det att frågan aktualiserats till rektor.
2. Utredning genomförs som samtal med den berörda eleven av rektor tillsammans med ytterligare en rektor som bisittare. Eventuellt deltar också som stöd den vuxne som eleven anförtrött sig åt. Samtal hålls på samma sätt med berörd personal. Personalen informeras om rätten att anlita den fackliga organisationen som stöd.
3. En rapport formuleras där en analys och en bedömning ska finnas med. Vid behov upprättas en handlingsplan.
4. Vårdnadshavare informeras om utredningens innehåll. Förvaltningsledning informeras om den bedömning som rektorsteamet gjort.
5. Rektor tar i samråd med förvaltningsledningen ställning till om fackligt ombud ska informeras.
6. Rektor följer upp ärendet med eleven och personalen var för sig, först två gånger med en veckas mellanrum och därefter en gång i månaden vid två tillfällen.
7. Utredningen, handlingsplaner och samtal dokumenteras.

I de fall problemen inte löses av verksamheten kan barn/elev/vårdnadshavare vända sig till;

Barn- och elevombudsmannen, beo@skolinspektionen.se www.skolinspektionen.se

Diskrimineringsombudsmannen DO, do@do.se, www.do.se

Anmälningrutin vid misstanke om att ett barn far illa

Alla anställda inom fritidshemmen har i sin yrkesroll en anmälningsskyldighet enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Detta innebär i korthet att alla personal på fritidshemmen är skyldiga att genast anmäla till socialtjänsten om de i sin yrkesroll misstänker eller får kännedom om att ett barn far illa. De är också skyldiga att lämna de uppgifter som kan vara av betydelse för socialtjänstens utredning.

Att anmäla oro för ett barn är ett sätt att ta ansvar för barnet och uppmärksamma socialtjänsten på situationen. Som anmälare behöver personalen inte vara säker på att

barnet far illa, det räcker att de misstänker det. Det är socialtjänsten som utreder barnets situation och bedömer om barnet behöver det skydd eller stöd som de förfogar över.

Beroende på grunden till personalens oro kan anmälningsförfarandet se olika ut. Anmälaren kan i samråd med socialtjänsten bjuda in vårdnadshavare och socialtjänst till ett gemensamt anmälningsmöte där anmälaren har möjlighet att beskriva sin oro och sitt engagemang för att det ska bli bra för barnet. Ett sådant möte ska inte ske om det finns misstanke om våld, misshandel, sexuella övergrepp, eller om barnet på annat sätt skulle kunna hamna i ett utsatt läge. I dessa fall sker anmälan till socialtjänsten utan vårdnadshavarnas vetskap.

Uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen

Aktivitet	Tidpunkt	Ansvar
Elevenkät	Februari 2019	Rektor och arbetslaget
Föräldraenkät	Februari 2019	Rektor och arbetslaget
Kvalitetsarbete/utvärdering	Juni - september 2019	Rektor och arbetslaget

Resultat av uppföljning och utvärdering redovisas i kvalitetsrapporten.

Hedemora 2018-08-28

Britt Lindberg
Rektor